

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 22Cb/113/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115227557
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Tomašovský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8115227557.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Štefanom Tomašovským v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, proti žalovanému: Miloš Hozza, s miestom podnikania Hlavná 5, 082 56 Pečovská Nová Ves, IČO: 43 282 709, právne zastúpený: JUDr. Jozef Tomko, advokát so sídlom Floriánova 2, 080 01 Prešov, o zaplatenie 33.283,27 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 33.283,27 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 33.283,27 € od 10.11.2015 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi súd p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom ukladá povinnosť žalovanému zaplatiť trovy konania žalobcovi s tým, že o výške tejto náhrady bude v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 10.11.2015 sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 33.283,27 € s príslušenstvom. Žaloba bola odôvodnená tým, že na základe uplatnenia si nároku na náhradu škody z poistnej udalosti č. 9518605080 dňa 31.10.2010 bolo poškodenej poskytnuté poistné plnenie vo výške 110.944,24 € z poistnej zmluvy č. 6542178310 pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla EČV: T.. Poisťovateľ má proti poistníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poistná udalosť, bol v omeškaní s platením poistného, preto si žalobca uplatnil voči žalovanému regresnú náhradu poistného plnenia vo výške 33.283,27 €, ktoré však tento doposiaľ neuhradil.

2. Na základe predložených listín súd vydal vo veci platobný rozkaz sp.zn. 22Cb/113/2015-50 zo dňa 21.09.2016, proti ktorému žalovaný podal odpor, v ktorom uviedol, že je pravdou, že bol s platením poistného v omeškaní, avšak žalobca mu nepreukázal vyplatenie poistného poškodenej, ani nezdokladoval jeho rozsah. Žalovaný namietol výšku plnenia poukázanú poškodenej, keďže z dokladov o dopravnej nehode vyplýva, že poškodená utrpela po nehode ľahké zranenia. Nie je zrejmé, prečo si žalobca uplatňuje 30 % zo sumy vyplatenej poškodenej.

3. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že vyplatil poškodenej poistné plnenie v celkovej výške 110.944,24 € v dôsledku poistnej udalosti spôsobenej dňa 31.10.2010 motorovým vozidlom žalobcu, ktorý bol v čase dopravnej nehody v omeškaní s platením poistného. Vyplatená suma predstavuje výslednú sumu poistného plnenia, pozostávajúcu z poskytnutého preddavku poškodenej vo výške 20.000,00 €, plnenia vo výške 76.529,00 v zmysle lekárskeho posudku zo dňa 14.09.2012 a plnenia vo výške 14.415,24 €, čo

predstavuje úhradu vykonanú na základe záverov znaleckého posudku č. 13/2014. Vyplatenie poistného plnenia je preukázané výpisom z exkasného účtu žalobcu, z ktorého vyplýva, že dňa 13.08.2012 poukázal na účet poškodenej sumu 20.000,00 €, dňa 14.12.2012 sumu vo výške 76.529,00 € a dňa 31.10.2014 sumu vo výške 14.415,24 €. Zákon neobmedzuje poisťovateľa v tom, v akom rozsahu si bude uplatňovať nárok na náhradu poistného plnenia, je len na rozhodnutí poisťovateľa, či bude od poisteného požadovať náhradu celého vyplateného poistného plnenia alebo len jeho časť. Žalobca za žalovaného poskytol plnenie vo výške 110.944,24 € napriek tomu, že nebolo kryté včas zaplateným poistným zo strany žalovaného. Žalobca si uplatňuje regresnú náhradu v rozsahu 30 % z vyplatených sumy, čo považuje za primerané rozsahu porušenia povinnosti žalovaným.

4. Žalovaný spochybnil, či poškodená mohla v priamej súvislosti s nehodou utrieť všetky popisované zranenia. Žalobca mal žalovaného prizvať do súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 15C/106/2012, keďže mal záujem na výsledku sporu a mohol sa aktívne brániť, keďže uvedené konanie bolo podkladom pre výplatu poistného plnenia. Žalobca ho neoboznámil s vyplatením čiastky poškodenej, a preto si nemohol uplatniť práva intervenienta na Okresnom súde Košice I, kde prebiehal spor medzi poškodenou a žalobcom. V rámci tohto sporu sa rozhodovalo o dôvodnosti a rozsahu nárokov, ktoré mali byť vyplatené poškodenej a v čase, keď sa súdny spor viedol, už mal žalobca vedomosť o tom, že žalovaný nezaplatil poistné včas a že voči nemu bude môcť uplatniť regres, a to aj z toho dôvodu, že z titulu ublíženia na zdraví tento regres voči žalovanému uplatnil a žalovaný ho zaplatil. Žalobca uzavrel s poškodenou zmluvu a aj z vedenia sporu je zrejmé, že sa nebránil, ani ďalej nepokračoval vo vedení sporu, uznal argumenty poškodenej a takisto aj predložené dôkazy - znalecký posudok z odboru zdravotníctva. Žalobca viac-menej dobrovoľne plnil, preto si nemôže úplne nárokovať voči žalovanému náhradu regresu. Žalovaný namietal premlčanie pohľadávky, ako aj výšku uplatnenej pohľadávky, nakoľko z konštantnej judikatúry regres, v ktorých sa uplatňuje voči poistenému, má byť tzv. výchovný, ale pri tejto žalovanej sume ide až o likvidačnú čiastku. Právnym základom na podanie žaloby je porušenie povinnosti v zmysle § 12 ods. 1 písm. f), to znamená, že nemal poistený v čase poistnej udalosti zaplatené poistné. Poistné poistený platil v splátkach a v danom prípade došlo k omeškaniu splatenia splátky. Čo sa týka splatenia poistného, pohľadávka je splatná až zaplatením poslednej splátky, teda nemožno vyvodiť záver, že nezaplatením jednej zo splátok dochádza k splatnosti celej pohľadávky. Podľa žalovaného je nárok žalobcu nárokom na náhradu škody, ktorý sa premlčí za dva roky odkedy sa poškodený, v tomto prípade žalobca, dozvedel, kto je zodpovedný a o výške škody. Z dokumentácie je zrejmé, že už 13.08.2012 oznamuje žalobca poškodenej, že ukončil šetrenie a poskytuje jej preddavok vo výške 20.000,00 €. Teda od 13.08.2012 je nárok premlčaný, lebo žaloba bola podaná po lehote dvoch rokov. Ďalej v listine zo 17.12.2012 oznamuje žalobca právnenému zástupcovi poškodenej, že 14.12.2012 ukončili šetrenie a vyplatili sumu 76.529,00 €, teda nárok na uplatnenie 30 % z tejto sumy, zo sumy 76.529 € je premlčaný, lebo bol podaný po lehote dvoch rokov odkedy žalobca ukončil v tejto veci šetrenie. Žalovaný z opatrnosti tiež namietal premlčanie nároku 30 % zo sumy 14.415,24 €.

5. Súd vec prejednal a po vykonaní dokazovania rozhodol dňa 21.10.2019 rozsudkom, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Proti rozsudku súdu podal žalovaný odvolanie a následne Krajský súd Prešov uznesením sp.zn. 6Cob/12/2020-227 zo dňa 01.12.2020 zrušil rozsudok súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pričom povinnosťou súdu prvej inštancie bolo opätovne vec prejednať v potrebnom rozsahu, vykonať dokazovanie k skutkovým zisteniam potrebným pre formuláciu právneho posúdenia veci o nepremlčaní uplatneného nároku s tým, že dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu, najmä pokiaľ sa týka výplaty žalovanej sumy 33.283,27 € poškodenej, a to nielen, že k nej došlo, ale aj ustálenie dátumu jej pripísania na účet poškodenej, ktorá má rozhodný význam pre začiatok plynutia premlčacej doby. Rovnako je na žalobcovi preukázať, že príslušný právny vzťah strán sporu sa bude riadiť Obchodným zákonníkom, najmä pokiaľ sa týka všeobecnej štvorročnej premlčacej doby a nie Občianskym zákonníkom, a to predložením poistnej zmluvy a až po zistení, či bola uzatvorená medzi dvoma podnikateľskými subjektmi alebo medzi poisťovateľom a poisteným ako fyzickou osobou nepodnikateľom a po oboznámení sa obsahových náležitostí v tejto poistnej zmluve, bude môcť súd prvej inštancie náležite ustáliť, ustanovenia ktorého kódexu, či Občianskeho zákonníka, resp. Obchodného zákonníka sa budú vzťahovať na premlčanie tohto regresného nároku žalobcu.

6. Súd sa oboznámil s listinami a vyjadreniami predloženými žalobcom ako aj žalovaným a za účelom prejednávania veci nariadil vo veci pojednávanie. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom zástupcov sporových strán, oboznámením žaloby, poistnej zmluvy č. 6542178310 zo dňa 09.11.2007, spisu poistnej udalosti, výpisu inkasného účtu poistnej zmluvy za obdobie od 09.11.2007 do 05.11.2015, dokladov o

úhradách jednotlivých súm poškodenej, uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru, oznámení o poistnom plnení, znaleckých posudkov, výziev na zaplatenie, odborného stanoviska, spisu Okresného súdu Košice I sp.zn. 15C/106/2012, ako aj ostatným spisovým materiálom, pričom zistil nasledujúci skutkový stav.

7. Sporové strany uzatvorili dňa 09.11.2007 zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 6542178310 (ďalej aj len „poistná zmluva“) so začiatkom poistenia dňa 09.11.2007 a na neurčito. V zmluve bolo dohodnuté ročné poistné v sume 124,11 € (3.739,00,-Sk). Jedno poistné obdobie trvalo od 09.11. do 08.11. nasledujúceho roka. V poistnej zmluve bolo uvedené, že pre toto poistenie platia príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, všeobecné podmienky a zmluvné dojednania, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy.

8. Z Výpisu inkasného účtu poistnej zmluvy za obdobie od 09.11.2007 do 05.11.2015 vyplynulo, že žalovaný uhradil za prvé poistné obdobie od 09.11.2007 do 08.11.2008 poistné naraz vo výške 124,11 €, a to dňa 12.11.2007. Nasledujúce poistné obdobia hradil žalovaný poistné v štvrťročných splátkach v sume 31,03 €.

9. Dňa 31.10.2010 došlo k poistnej udalosti, pri ktorej došlo k zraneniam R., ktorá utrpela podvrtnutie krčnej chrbtice s dobou liečenia v PN 16 až 18 dní, pomliaždenie prednej hornej časti ľavého predkolenia a pomliaždenie prednej steny hrudníka s dobou liečenia v PN 5 - 6 dní.

10. V čase vzniku škody dňa 31.10.2010 bol žalovaný v omeškaní s platením poistného, keď tento poistné za obdobie 09.11.2009 - 08.11.2010 (platené v splátkach štvrťročne za obdobia 09.11.2009 - 08.02.2010, 09.02.2010 - 08.05.2010, 09.05.2010 - 08.08.2010 a 09.08.2010 - 08.11.2010) uhradil až v deň vzniku škody, t. j. dňa 31.10.2010.

11. Z obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 15C/106/2012 vyplýva, že poškodená sa proti žalobcovi domáhala náhrady škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 189.112,50 € s príslušenstvom. Žalobca v priebehu konania rozporoval požadovanú výšku odškodnenia. Z výpovede poškodenej vyplýva, že po nehode bola privolaná lekárska pomoc. Poškodená bola prijatá na úrazovom oddelení a 2 týždne hospitalizovaná. Až keď bol jej stav skutočne závažný zistili, že má hnis v pľúcach. Bola prevezená na pľúcne oddelenie a následne na chirurgiu. Podstúpila operáciu pľúc, kedy bolo zistené, že pri nehode došlo k perforácii pažeráka, v dôsledku čoho sa jej dostal hnis do pľúc, čo spôsobilo následne otravu krvi. Potom podstúpila aj operáciu pažeráka. Hospitalizovaná bola 3 mesiace. V júni 2011 mala vysoké teploty a znova jej operovali pažerák. V januári 2013 sa podrobila tretej operácii. V jazvách a jej vytvorili brušné hernie. Je invalidná v rozsahu 50 %. V predmetnom konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie, za účelom určenia poškodenia zdravia utrpeného pri dopravnej nehode, ako aj jeho príčinnej súvislosti s nehodou a ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia poškodenej. V zmysle znaleckého posudku vznikli poškodenia na zdraví poškodenej v príčinnej súvislosti s predmetnou nehodou. Podľa znaleckých posudkov bolo sťaženie spoločenského uplatnenia poškodenej vyhodnotené na celkom 6.140,5 bodov a neskôr na 7.057,5 bodov.

12. Žalobca poskytol dňa 14.08.2012 poškodenej preddavok vo výške 20.000,00 € (čl. 245) pre prebiehajúce šetrenie nárokov poškodenej. Dňa 14.12.2012 žalobca ukončil šetrenie poistnej udalosti, na základe čoho poskytol dňa 17.12.2012 poškodenej plnenie vo výške 76.529,00 € (čl. 244) a dňa 05.11.2014 plnenie vo výške 14.415,24 €.

13. Uznesením sp.zn. 15C/106/2012-159 zo dňa 05.02.2015 Okresný súd Košice I schválil zmier, v zmysle ktorého bol žalobca povinný zaplatiť poškodenej sumu 33.283,27 € titulom 30 % navýšenia celkového sťaženia spoločenského uplatnenia.

14. Výzvami doručenými dňa 02.02.2015 a 07.03.2015 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie náhrady poistného plnenia alebo jeho časti vo výške 33.283,27 € do 15 dní odo dňa doručenia výziev.

15. Zistený skutkový stav posúdil súd podľa nasledovných zákonných ustanovení:

16. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

17. Podľa § 796 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ten, kto s poisťiteľom uzavrel poisťnú zmluvu, je povinný platiť poisťné, a to za dohodnuté poisťné obdobia (bežné poisťné); možno tiež dohodnúť, že poisťné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (jednorazové poisťné).

18. Podľa § 796 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak nebolo dohodnuté inak, je bežné poisťné splatné prvého dňa poisťného obdobia a jednorazové poisťné dňom začiatku poistenia.

19. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

20. Podľa § 4 ods. 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 12 ods. 1 písm. f) zákona o povinnom zmluvnom poistení, poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poisťná udalosť, bol v omeškaní s platením poisťného.

22. Podľa § 12 ods. 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení, právo poisťovateľa na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti podľa odseku 1 alebo 2 sa premlčí do troch rokov odo dňa vyplatenia poisťného plnenia.

23. Podľa § 151 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „Civilný sporový poriadok“), skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

24. Podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

25. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi stranami bola platne uzavretá poisťná zmluva, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla s EČV: T.. Predmetom sporu je regresný nárok žalobcu ako poisťovateľa na náhradu časti poisťného, ktoré vyplatil za žalovaného z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, keďže v čase, keď nastala poisťná udalosť, bol tento v omeškaní s platením poisťného. Medzi stranami nebolo sporné uzavretie poisťnej zmluvy, ako ani vznik poisťnej udalosti. Sporným však ostalo či došlo k omeškaniu žalovaného s platením poisťného, premlčanie uplatneného nároku, výška poisťného plnenia poskytnutého poškodenej a aj výška nároku uplatnená žalobcom.

26. Súd posudzoval právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa Občianskeho zákonníka, nakoľko poisťná zmluva je výslovne upravená iba v Občianskom zákonníku a ako aj vzhľadom na skutočnosť, že v poisťnej zmluve bolo uvedené, že pre toto poistenie platia príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

27. Súd sa najprv zaoberal otázkou, či došlo k omeškaniu žalovaného s platením poisťného. Aj keď žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu pripustil, že bol v omeškaní s platením poisťného, neskôr uviedol, že poisťné platil v splátkach, pričom v danom prípade došlo k omeškaniu splatenia splátky poisťného a nie celého poisťného, teda nezaplatením jednej zo splátok nedochádza k splatnosti celej

pohľadávky. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že poisťná zmluva bola uzavretá na neurčito so začiatkom poistenia od 09.11.2007 a jedno poisťné obdobie trvalo od 09.11. do 08.11. nasledujúceho roka. Podľa poisťnej zmluvy bolo dohodnuté platenie poisťného ročne v celkovej výške 124,11 €. Prvé poisťné obdobie od 09.11.2007 do 08.11.2008 žalovaný uhradil poisťné naraz vo výške 124,11 €, a to dňa 12.11.2007. Nasledujúce poisťné obdobia žalovaný mal hradiť, resp. hradil poisťné v štvrtročných splátkach v sume 31,03 €.

28. V zmysle § 796 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ten, kto s poisťiteľom uzavrel poisťnú zmluvu, je povinný platiť poisťné, a to za dohodnuté poisťné obdobia (bežné poisťné); ak nebolo dohodnuté inak, je bežné poisťné splatné prvý deň príslušného poisťného obdobia. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný bol povinný zaplatiť poisťné za obdobie od 09.11.2009 - 08.11.2010 ku dňu 09.11.2009, inak sa dostal do omeškania. Ak žalovaný tvrdí, že platiť poisťné v splátkach, pričom v danom prípade došlo k omeškaniu splatenia splátky poisťného a nie celého poisťného, teda nezaplacením jednej zo splátok nedochádza k splatnosti celej pohľadávky, súd uvádza, že v danom prípade ak by súd aj dospel k záveru, že došlo iba k omeškaniu splátky, tak v predmetnom prípade sa jednalo o omeškanie všetkých splátok poisťného za poisťné obdobie od 09.11.2009 - 08.11.2010, vrátane poslednej splátky, ktorá bola splatná dňa 09.08.2010, preto sú tieto námietky žalovaného považovať za bezpredmetné.

29. Dojednanie platenia poisťného v splátkach zároveň neznamená odklad platenia poisťného do termínu splatnosti poslednej splátky, alebo to, že až splatnosťou poslednej splátky vznikne poisťníkovi povinnosť uhradiť splatné splátky poisťného. Takýto záver je v rozpore so zmyslom úhrady dlhu v splátkach ako rozvrhnutia splácania pohľadávky v určitom čase. Ustanovenia § 12 ods. 1 písm. f) zákona o povinnom zmluvnom poistení ako osobitná úprava o nároku poisťovateľa na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti voči poisťníkovi, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poisťná udalosť, bol v omeškaní s platením poisťného nevyžaduje omeškanie poisťníka so zaplacením poisťného za celé poisťné obdobie, ale postihuje omeškanie s platením poisťného, v prípade ak bolo dohodnuté platenie poisťného v splátkach, tak stačí omeškanie s úhradou jednotlivé splátky.

30. Súd tak dospel k záveru, že v čase vzniku škody dňa 31.10.2010 bol žalovaný v omeškaní s platením poisťného, keď tento poisťné za obdobie 09.11.2009 - 08.11.2010 (platené v splátkach štvrtročne za obdobia 09.11.2009 - 08.02.2010, 09.02.2010 - 08.05.2010, 09.05.2010 - 08.08.2010 a 09.08.2010 - 08.11.2010) uhradil až v deň vzniku škody, t. j. dňa 31.10.2010, a to po splatnosti ročného poisťného ako aj po splatnosti poslednej splátky ročného poisťného.

31. Práve omeškanie žalovaného s platením poisťného tak zakladá nárok žalobcu v prejednávacom spore. Platobná disciplína pri platení poisťného žalovaného nebola dobrá, preto žalobca pristúpil k regresnému postihu v zmysle §12 ods.1 písm. f) zákona o povinnom zmluvnom poistení. Postihové právo vzniká poisťovní, tj. žalobcovi v momente výplaty poisťného plnenia poškodenému, pričom poisťovnía musí preukázať vyplatenie poisťného plnenia poškodenému.

32. K vznesenej námietke premlčania súd uvádza, že postihové právo poisťovateľa proti poistenému nemá charakter nároku na náhradu škody, a preto nejde ani o konkurenciu regresu s právom na náhradu škody. Je potrebné rozlišovať podmienky občianskoprávnej zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka) a podmienky, za ktorých vzniká poisťovateľovi právo proti poistenému na náhradu súm, ktoré zaplatil poškodenému z titulu povinného zmluvného poistenia. V prípade nároku poisťovateľa proti poistenému nejde o nárok na náhradu škody vzniknutej poškodenému proti tomu, kto škodu spôsobil, ani o zákonnú cesiu tohto nároku poškodeného, ale o osobitný postihový nárok poisťovateľa. Právo poisťovateľa voči poistenému má charakter osobitného, originálneho nároku, ktorý sa premlčuje podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, a nie podľa ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka, ktoré sa vzťahuje na nároky poškodeného na náhradu škody proti tomu, kto za škodu zodpovedá (rozsudok NS ČR sp.zn. 25Cdo/799/2006 zo dňa 22.04.2008). Uvedené vyplýva aj priamo z ustanovenia § 12 ods. 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení, kde je výslovne uvedené, že právo poisťovateľa na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti podľa odseku 1 alebo 2 sa premlčí do troch rokov odo dňa vyplatenia poisťného plnenia.

33. V posudzovanom prípade trojročná premlčacia doba začala plynúť postupne, a to od výplaty jednotlivých častí plnení, a to dňa 15.08.2012, teda v deň nasledujúci po dni, kedy poisťovateľ začal

plniť poškodenej a uhradil sumu 20.000,00 €. K premlčaniu práva na regresný nárok z titulu poistného plnenia poškodenej mohlo dôjsť pri sume 20.000,00 € najskôr dňa 14.08.2015, pri sume 76.529,00 € dňa 17.12.2015 a pri sume 14.415,24 € dňa 05.11.2017. Žalobca uhradil spolu sumu 110.944,24 €, pričom z tejto celkovej sumy žiada 30 %, tj. 33.283,27 €, nie z konkrétnych jednotlivých platieb. Keďže posledná platba zo sumy uplatnenej v tomto konaní bola dňa 05.11.2014, pri ktorej premlčacia doba uplynula dňa 05.11.2017 a žalobca uplatnil nárok proti poistenému podaním žaloby dňa 10.11.2015, súd dospel k záveru, že svoj nárok uplatnil včas, pred uplynutím premlčacej doby.

34. Žalovaný taktiež namietol výšku poistného plnenia vyplateného poškodenej, keďže táto utrpela len ľahké zranenia, pričom vyslovil pochybnosti o tom, či poškodená mohla utpieť všetky popisované zranenia v priamej súvislosti s poistnou udalosťou. Zároveň namietal, že nebol pribratý do konania, v ktorom sa riešila výška nároku poškodenej na poistné plnenie.

35. Výška poistného plnenia vyplateného poškodenej spolu v sume 110.944,24 €, z ktorej si žalobca v tomto konaní uplatňuje 30 %, tj. sumu 33.283,27 €, bola preukázaná so žalobcom predložených posudkov odôvodňujúcimi nároky poškodenej, ktoré boli súčasťou jeho šetrenia poistnej udalosti. Žalobca ako poisťovňa ponúkajú na trhu služby, predmetom ktorých je poistenie majetku a je v jeho záujme pristupovať k likvidácii poistnej udalosti s odbornou starostlivosťou. Žalobca je subjektom, ktorý má zo zákona vykonávať šetrenie, a ktorý má k tomu potrebné oprávnenia a aparát, bolo by v rozpore so záujmami žalobcu ak by svojvoľne vyplatil viac, ako bolo preukázané šetrením, nakoľko od žalovaného žiada iba určitú časť vyplateného plnenia. Žalovaný zároveň spomenuté predložené posudky v predmetnom konaní nijako nespochybnil ani sa k nim nevyjadril, preto uvedené námietky súd nepovažoval za účinné popretie skutkových tvrdení.

36. Z ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku vyplýva, že skutkové tvrdenie sa považuje za nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé, alebo ak sa aplikuje právna domnienka uvedená v citovanom ustanovení, podľa ktorej platí, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec alebo ak ho síce poprela, ale neúčinne. Pre popretie skutkových tvrdení platia rovnaké požiadavky ako pre predkladanie skutkových tvrdení, to znamená, že protistrana, v tomto prípade žalovaný, musí nielen popierať tvrdenia žalobcu, ale musí uviesť vlastné tvrdenia a tieto musí preukázať, resp. predložiť alebo navrhnúť dôkazy na preukázanie týchto svojich tvrdení. Žalovaný síce namietal výšku vyplatenej sumy žalobcom, na preukázanie svojich tvrdení však nepredložil žiadne dôkazy a v tomto smere nenavrhol ani vykonať relevantné dokazovanie. Nestačia len všeobecné tvrdenia o nedôvodnosti nároku, je nevyhnutné ich aj preukázať. Samotná skutočnosť, že účastník konania vystupuje na strane žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerazovaniu.

37. V súvislosti s námietkou žalovaného, že nebol pribratý do konania, v ktorom sa riešila výška nároku poškodenej na poistné plnenie, a to do konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 15C/106/2012 a uzavrel s poškodenou zmluvu a je zrejmé, že sa nebránil, ani ďalej nepokračoval vo vedení sporu, uznal argumenty poškodenej a takisto aj predložené dôkazy - znalecký posudok z odboru zdravotníctva, súd uvádza, že predmetom schváleného zmluvy v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I bolo 30% navýšenie celkového nároku poškodenej o 30%, tj. navýšenie už žalobcom vyplatenej sumy 110.944,24 €. Toto navýšenie sumy 110.944,24 € o 30 %, v dôsledku čoho tak žalobca vyplatil poškodenej spolu sumu 144.227,51 € však nie je predmetom tohto konania a túto sumu žalobca od žalovaného nežiada, preto ani súd nevykonával dokazovanie v súvislosti s výplatou tejto sumy, ktorá bola predmetom schváleného zmluvy.

38. K výške uplatneného nároku súd napokon uvádza, že regresný nárok poisťovne v zmysle § 12 ods. 1 ods. f) zákona o povinnom zmluvnom poistení je osobitným nárokom poisťovne proti poistenému (odlišný od náhrady škody), ktorý vyplýva z poistného pomeru a vzhľadom na osobitnú povahu tohto nároku súd nie je oprávnený v konaní o náhradu poistného plnenia v zmysle § 12 ods. 1, 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení znížiť výšku požadovanej regresnej náhrady poistného plnenia alebo jeho časti, nakoľko v takomto prípade mu to zákon o povinnom zmluvnom poistení ani iný právny predpis neumožňuje. Súd nemôže použiť moderačné právo v zmysle Občianskeho zákonníka aplikujúc zásadu „primeranosti“ či iné kritériá, ktoré právna norma neobsahuje. Oprávneným na určenie výšky regresnej

náhrady je jedine poisťovateľ, ktorý sa môže rozhodnúť, či si voči poistenému uplatní náhradu poistného plnenia v celom rozsahu, resp. len jeho časť, pričom je limitovaný jediným kritériom obsiahnutým v § 12 ods. 3 zákona o povinnom zmluvnom poistení, a teda tým, že výška náhrady poistného plnenia resp. jeho časti nesmie presiahnuť úhrn poistných plnení, ktoré poisťovateľ vyplatil z dôvodu poistnej udalosti, t.j. v predmetnom prípade sumou vo výške 110.944,24 €, resp. 144.227,51 € [110.944,24 € (preukázané plnenie) + 33.283,27 € (schválený zmier)].

39. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obdo/84/2018 zo dňa 11.12.2019 (publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 64/2020), z ktorého vyplýva: „Súd rozhodujúci o nároku poisťovateľa v zmysle ustanovenia § 12 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemôže skúmať a pri rozhodovaní o nároku prihliadať na to, či výška sumy nároku uplatneného poisťovateľom voči poistníkovi resp. poistenému v zmysle uvedeného ustanovenia je v súlade so všeobecnou právnou zásadou proporcionality a neprieči sa zmyslu a účelu uvedeného zákona. Jediným oprávneným subjektom, ktorý môže určiť a prípadne znížiť výšku uplatňovaného nároku v zmysle ustanovenia § 12 citovaného zákona aj pod hornú hranicu takto uplatňovaného nároku, ktorou je úhrn poistných plnení, je v zmysle uvedeného ustanovenia poisťovateľ.“

40. S poukazom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že žalobca v konaní preukázal naplnenie všetkých hmotnoprávných predpokladov pre priznanie regresného plnenia voči žalovanému, a to plnenie poškodenej a omeškanie s platením poistného, preto žalobe v celom jej rozsahu vyhovel.

41. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

42. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

43. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

44. Základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu bola vo výške 0,05 %.

45. Keďže žalovaný nesplnil svoj záväzok riadne a včas, dostal sa do omeškania s jeho splnením, čím vzniklo žalobcovi právo požadovať z nezaplatennej sumy úroky z omeškania v zákonnej sadzbe platnej k prvému dňu omeškania, ktoré mu súd priznal tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

46. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. Podľa § 256 Civilného sporového poriadku, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

48. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. Podľa § 396 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

50. Súd priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, nakoľko tento bol v celom rozsahu vo veci úspešný. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Prešov. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods.1 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. (§ 366 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.